

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

קא.

עין משפט נר מצוה

בא א מיי פ"ח מהל' עי"ש הלכה י' סגמ עש"ד טו"ש"י י"ד סי' קטע ספי"ח ה' **בב** ב מיי שם טו"ש"ע שם ועי' כ"מ: **בג** ג מיי שם הלכה י"א וסגמ שם טו"ש"ע שם ספי"ח וטו"ש"ע א"ח סי' שכת ספי"ח מה' ויבדל אלפס עוד נמסר למין דף רעו. וגם סמוך לסוף פ"ב צבצב צבצב: **כד** ד ה טו"ש"ע א"ח סי' שכת ספי"ח מה' ויבדל אלפס שם: **כה** ה טו"ש"ע י"ד סי' קטע ספי"ח ויבדל אלפס שם: **כו** ו ה מיי פ"ח מהל' שכת הלכה כח סגמ לאון פה טו"ש"ע א"ח סי' שכת ספי"ח ב: **כז** ז ה מיי פ"ח מהל' שכת הלכה כח סגמ לאון פה טו"ש"ע א"ח סי' שכת ספי"ח ב:

תורה אור השלם

1. שמחה לאיש במענה פיו וד' ד' קצתו מה טוב: משלי טו כג
2. ויאמר אם שמוע תשמע לקול ה' אלהיך וד' ישר בעיניו תעשה והאונת למצותיו ושמרת כל חקיו כל המחלה אשר שמותי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רפאי: שמות טו כו
3. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא: קהלת ז כ
4. בן שתים עשרה שנה מנשה בקלבו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלם ושם אמו הפזי מלכים ב כא

משום אלה: **לוי על העין.** שכן דרך לימוד כלי מתכות על העין כדי לקרר העין. א"כ כגון שעושין לאלים שחש צעירי מקיפיים עינו צבצבת: **כלי הניטל.** כגון מפתח סכין וטבעת: **דבצר שדים.** שכן עושין כשאוזדין שום דבר שואלין צמעה שדים והם מגידים להם ואסור לעשות צבצבת משום ממנוח חפץ (ישעיה נח): **אף בחול אסור.** לשאול שדים דמפרש לקמן משום סכנה: **כי הא דרב יאחק.** היה שואל צמעה שדים וצקס השד להזיקו ונעשה לו נס וצלטו הארו: **סך ואחר כך ממשמש.** הוא שנוי דבחול דרך למשמש ואח"כ לסוך: **שרי שמו.** יש מעשה שדים ששואלין על ידי שמן וקרי להו שרי שמן והיינו שרי צוהן. ויש ששואלין צשפופרת של צילה וקרי להו שרי צינים: **אלא שמכונן.** לכן נמנעו מלשאלו בהן: **לוחשים על שמן שכלי.** אומן העושין מעשה שדים דרכן ללחוש על שמן שכלי ואין דרכן ללחוש על שמן שציד שאינו מועיל לפיכך אדם יכול לקוח על ידו משמן שציד ואין לחוש שמה נעשה צו מעשה שדים ואין צו סכנת השד: **שף.** סך שמן צפניו: **אמחין.** אצבעות מלג'ן: **זיקא דחמת.** רוח של אומן שד ששמו חמת אפי רואה צפנין שאחותך: **חמה עוה יש צעולס.** על עלמו היה אומן שפעם עליו המקוס והכניד חוליו: **שכל זמן שהייתי רואה אס רבי שאין יינו מחמין וכו'.** כלומר שהיתה הללכה צלל מעשיו: **אמרטי קבל רבי אס עולמו.** כל שזכרו: **רואה רבי צעור.** ושזכרו משתמר להצא לך אני שמח: **מדינשו.** מתקלקל ונעשה ללול מחמת חמיימות: **כלוס חפרטי.** שאתה אומן אני כוכל עונותי: **שגלגל חמה בעולס הופ.** ולא לעמיד שמאורות מתחדשות: **חצינין יסורין.** שמכפרין עליך: **גס**

שדעטו קלרה. משיס ללבו כל דאגות חצירו ודואג על כל מה שעמדי לצבא עליו: **רחצה.** ואינו משיס ללבו דאגה כל כך. ל"א דעמו קלרה רגון: **והא איכא צבצבות וימים טופים.** שאין לך עני צבצבת שאין לו מעדנים: **שנוי וסם.** משנה וסת ואוכל יומר שאינו רגיל לאכול היינו תחילת חולי מעיים לפיכך אפילו צבצבות ויו"ט רעים לו: ה"ג **הקורא שיר השירים ועושה אוסו כמין זמר.** שקורא צבצבתי אחרת שאינו נקוד צה ועושה אותה כמין שיר אע"פ שמשיר השירים הוא ועיקרו שיר אסור לעשותו כמין שיר אלא צקריאמו: **הקורא פסוק צבים הפשטאות צלל ומנו.** צמיקס על יינו עושה שחיקומיו צבצבי מורה וקורא פסוקים צקול רס לשחק צבס צני המשמה צלל אס אומרו צומנו על המשמה כגון שהאף יוס טוב ומוטל כוס צידו ואומר עליו דצבי הגדה ופסוקים מענינו של יוס מציא טובה לעולם: **וצרוקק.** שכן דרך מלחשים לרקק קודם הלחש ואסור להזכיר פסוק על הלחשים. ויש לחשים שדרכן לרקק אחריהם ואומר אותן צלשון לעו ומזכירין להם של צלשון לעו וא"ל רבי דמוטר דאין אסור אלא לוחש אחר הרקיקה דנראה שמוזכר השם על הרקיקה ועוד לא נאסר אלא צלשון הקודש אצל צלשון לא: **אפילו נגע זרעס.** אפילו לוחש (אחרי האף) קרא דלית ציה שם שמים על הרקיקה שקורא נגע זרעס כי תהיה צלסס והוצא אל הכהן (ויקרא יג) לשם רפואה אין לו חלק לעולם הבא: **ואפילו ויקרא אל משה.** שאין צו לא חולי ולא נגע דאין ראוי ללחשו על המכה ואין מזכירו לשם רפואה אלא כצבור הוא להנלל צוכות דצבי תורה שהאף מזכיר אסור ללוחשו: **וממשמשין צמעיים.** של חולה צבצבת ואין צקק משום רפואה דסיכה איתקס לשמיה: **ולוחשין על נחשים ועל עקרצים צבצבת.** צבציל של אציק ואין צקק

(א) כצבות קי: (גמדים לו) צ"ב קמו. (ג) מדרים לו: (ד) וימין (א) ומס' כלה. (ד) וצבצב: (גוסס) (ס) וצבד אלפס אומן ר' יהושע. (ו) שבוטע טו: (ז) ס"א ל"ג. (ח) שכת קמו: (ט) וצ"ב ריב"ש צמשובה צ"ב גרס' הנכותה: (י) אולי צ"ל ופלטו הארו. (י"א) וצ"ל אחר ד"ה שקל. (י"ב) ונפערש"י שכת קנד: ד"ה ארבעה וברש"י וצפירש"י צ"מ לת. ד"ה הדגים ממליך קלת ע"ש.

גליון הש"ס
גמ' ל' צמרתו רבינו. בי אדם אין צדיק. ע"י שכת על ע"צ מוס' ד"ה ארבעה וברש"י מוס' הרמ"א פ"טה ב'א:

הנהגות הגר"א
[א] גמ' אין הלכה נמקד מינת אין: [ב] שם אלא מפני נמקד מינת אלא וי"צ הרמ"א לא גרס לא:

לעזי רש"י
מלג'ן. פצעים.

מוסף רש"י

שדעתו קצרה. כמו עלון ופקע. עינו רעה כשלו וצלל לחשים (רשב"ם ב"ב קמ"ה). והאיכא שבתות וימים טובים. שיש לו מנות ומנוות שחיו מתלקין לעניינים מערב שבת לערב שבת. אלא כשמואל אהא קרא לשמועתי. ויולה ר' יהושע קאמר לה (שם קמ"ה). שינוי וסת. אפילו לטובה (כתובות ק"ג) חוק. כמו עני של ימות החול אוכל פת חריפה וצבצבת אוכל סכר. ה"ג תחלת חולי. מתוך כך מתחיל להלות. ואית דגרסי חולי מעיס (ב"ב שם). וברוקק בה. ואח"כ לוחש (שבועות טו). שם שמים. והאף קאמר כי אני ה' רופאך (שם). סך ואח"כ ממשמש דקצבת בחול ממשמש ואח"כ סך (שבת דוכטנו והתקין. אשמלי"ר צלשון. כמו (חיו"ב לא) וכל שבוטחי משחק. מעק שרשיה. וכמו (קהלת יד) יפתחו לא יתקן חכל הפסוק. יפתחו רחוקות ענותיה (ב"מ נח.).

בשבת ובלבד שלא יעשה כדרך שהוא עושה בחול היכי עביד רבי חמא ברבי חנינא אמר סך ואחר כך ממשמש רבי יוחנן אמר סך וממשמש בבת אחת תנו רבנן שרי שמן ושרי ביצים מותרין לשאול בהן [ב] אלא מפני שמכונן לוחשין על שמן שבכלי ואין לוחשין על שמן שביד לפיכך סכין משמן שביד ואין סכין משמן שבכלי רבי יצחק בר שמואל בר מרתא איקלע לההוא אושפיזא אייתי ליה מישחא במנא שף נפקן ליה צימחי באפיה נפק לשוק חזיתיה ההיא איתתא אמרה זיקא דחמת קא חזינא הכא עבדא ליה מלתא ואיתסי אמר ליה ר' אבא לרבה בר מרי כתיב כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך וכי מאחר שלא שם רפואה למה אמר ליה הכי אמר ר' יוחנן מקרא זה מעצמו נדרש שנאמר ויאמר רבה בר בר חנה כשחלה ר' אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו אמר להן חמה עוה יש בעולם התחילו הן בוכין ורבי עקיבא מושחן אמרו לו למה אתה מושחן אמר להן וכי מפני מה אתם בוכים אמרו לו אפשר ספר תורה שרוי בצער ולא נבכה אמר להן כך אני משחך כל זמן שאני רואה רבי שאין יינו מחמין ואין פשתנו לוקה ואין שמנו מבאיש ואין דובשנו מדביש שמא חס ושולום קיבל רבי עולמו ועכשיו רואה רבי בצער אני שמח אמר לו עקיבא כלום חיסרתי מן התורה כולה אמר לו לימדתנו רבינו כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא ת"ר כשחלה ר' אליעזר נכנסו ארבעה זקנים לבקרו ר' טרפון ור' יהושע ור' אלעזר בן עזריה ור' עקיבא נענה ר' טרפון ואמר טוב אתה לישראל מטיפה של גשמים שטיפה של גשמים בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא נענה ר' יהושע ואמר טוב אתה לישראל יותר מגלגל חמה שגלגל חמה בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא נענה רבי אלעזר בן עזריה ואמר טוב אתה לישראל יותר מאב ואם שאב ואם בעולם הזה ורבי בעולם הזה ובעולם הבא נענה רבי עקיבא ואמר חביבין יסורין אמר להם סמכוני ואשמעה דברי עקיבא תלמידי שאמר חביבין יסורין אמר לו מנין לך אמר מקרא אני דורש בן שתים עשרה שנה מנשה במלכו וחמשים וחמש שנה מלך בירושלים [וגו'] ויעש הרע בעיני ה' וכתוב

גם